

STS d'11 de juny de 2007, recurs 5030/2005

Incapacitat temporal: determinació de qui és competent per a fixar la contingència en cas de controvèrsia. El paper de l'INSS i de les Mútues d'Accidents de Treball i Malalties Professionals (accés al text de la sentència)

Un treballador va patir un accident de treball amb el resultat d'aixafament d'un dit, que li va produir seqüeles. La MATMP el va donar d'alta però, dies després, va ser donat novament de baixa mèdica amb el diagnòstic de "canvi de contingència". L'INSS el va declarar en situació de lesions permanents no invalidants.

El debat se centra a determinar **qui és competent per a determinar la contingència d'un procés d'IT quan aquesta és objecte de controvèrsia**. En aquest tema el TS assenyala que:

- Les **entitats gestores de la Seguretat Social constitueixen avui dia part de l'Administració Pública de la Seguretat Social** (art. 41 CE) essent entitats de dret públic. En canvi, **les MATMP no són entitats de dret públic** ni entitats gestores, **sinó entitats que col·laboren en la gestió de la Seguretat Social**, malgrat que les seves competències respecte la gestió de la prestació d'IT s'hagin incrementat sensiblement els últims anys per via reglamentària.
- L'art. 57 LGSS ha reafirmat la **competència omnicomprendiva que tradicionalment s'ha atribuït a l'INSS, i que comporta la gestió i administració de les prestacions econòmiques del sistema de la Seguretat Social**. S'atribueix a l'INSS el rang d'entitat de base per a l'organització i vigilància i, si escau, reconeixement de les prestacions, **essent el paper de les MATMP i empreses merament auxiliar** ("entitats col·laboradores").
- El paper rector de l'entitat gestora es troba reconegut en el *Real Decreto-ley 36/1978, de 16 de noviembre, sobre gestión institucional de la Seguridad Social, la salud y el empleo*, en el *Real Decreto 2609/1982, de 24 de septiembre, sobre evaluación y declaración de las situaciones de invalidez en la seguridad social*, i en el *Real Decreto 1300/1995, de 21 de julio, por el que se desarrolla, en materia de incapacidades laborales del Sistema de la Seguridad Social, la Ley 42/1994, de 30 de diciembre, de medidas fiscales, administrativas y de orden social*. **Aquestes normes atribueixen a l'INSS la facultat d'avaluar, qualificar i revisar la incapacitat i reconèixer el dret a les prestacions econòmiques contributives de la Seguretat Social per incapacitat permanent, així com determinar les contingències causants**.
- Aquesta atribució competencial no ve modificada per cap precepte amb rang suficient. És més, el mandat de l'art. 5 de la *Orden Ministerial de 13 de octubre de 1967*, que desenvolupà reglamentàriament les prestacions d'ILT i que atribueix a les Mútues i a les empreses col·laboradores el reconeixement del dret a les prestacions, no contradiu aquella facultat rectora de l'INSS, sinó que la completa.
- Negar a l'INSS la facultat de qualificar les dolències com a constitutives d'accident i reservar aquesta facultat a les MATMP implicaria atorgar a l'entitat gestora, Mútues i empreses una posició de total igualtat susceptible de produir situacions de desprotecció total envers el beneficiari, en els supòsits que totes es neguessin a assumir –encara que fos de forma no definitiva– la responsabilitat per una contingència.
- En resum, **si existeix una controvèrsia sobre la contingència que origina de situació d'IT, correspon a l'INSS la seva determinació** mitjançant l'oportú expedient administratiu, amb intervenció de les parts interessades. I si la Mútua no està d'acord amb la decisió de l'entitat gestora, podrà recórrer en la via judicial.